

I. Wprowadzenie

1. W obrocie gospodarczym coraz częściej pojawiają się, i w związku z tym są bardzo aktualne, problemy związane z prawną transformacją podmiotów gospodarczych. Niemalą rolę, można by nawet powiedzieć rolę ogromnie istotną z punktu widzenia potrzeby zachowania stabilności gospodarki oraz ochrony interesów społecznych, odgrywa transformacja prawna banków. Zagadnienia tego nie można nie doceniać, zwłaszcza mając na uwadze występujące ostatnio wypadki bankructwa banków i będące ich następstwem perturbacje gospodarcze wielu innych podmiotów gospodarczych, jak i rzeszy szarych obywateli, którzy zgromadzili w tych bankach niejednokrotnie całe swoje oszczędności.

Prawo bankowe zaliczane jest do tzw. kompleksowych działów prawa, obejmuje bowiem zarówno przepisy o charakterze cywilnoprawnym (w tym też dotyczące zagadnień należących do prawa spółek), jak i również normy o charakterze publicznoprawnym oraz przepisy karne i procesowe. Ponieważ nie tylko wymienione wyżej dziedziny, ale również i cały system prawa polskiego poddany jest procesowi transformacji związanemu z przechodzeniem do gospodarki rynkowej, czego następstwem są wielokrotne nowelizacje aktów normatywnych, w praktyce pojawia się częstokroć problem ustalenia wzajemnego stosunku ustawy prawo bankowe¹ do innych aktów prawnych.²

2. W pierwszej części artykułu podjęta zostanie próba rozstrzygnięcia niektórych spornych kwestii, jakie pojawiają się w trakcie likwidacji banku w formie spółki akcyjnej. Druga część opracowania poświęcona zostanie ustaleniu zakresu skutków, jakie na działalność banku w formie spółki akcyjnej wywiera zbycie jego przedsiębiorstwa.

II Likwidacja banku w formie spółki akcyjnej

W polskim systemie prawnym działalność banków poddana jest nadzorowi organów państwowych. Stan taki miał miejsce również przed II wojną światową, kiedy to nadzór taki sprawował Minister Skarbu. *De lege lata* nadzór sprawuje Narodowy Bank Polski, którego Prezes wydaje stosowne zarządzenia i decyzje.³ Nadzór ten jest sprawowany w interesie publicznym, a Prezes NBP występuje tutaj w roli, którą — nie wchodząc zbyt wiele w szczegóły — można uznać za odpowiadającą roli centralnego organu administracji państwowej.⁴ Może on również w ramach nadzoru władczo wkraczać w działalność banków, w formie indywidualnych aktów administracyjnych.⁵ Nie jest

jednak jasne, jak daleko może sięgać jego ingerencja, dokonywana w ramach przysługujących mu kompetencji do nadzorowania banków, w działalność banków będących spółkami akcyjnymi. Trudności interpretacyjne powstają w szczególności na tle stosunku art. 107 pr. bank. do art. 444-462 k.h. w zw. z art. 73 i 74 pr. bank.

W przypadku powstania sytuacji przewidzianej w art. 107 ust. 1 pr. bank., w której suma funduszy własnych banku wskutek strat zmniejszy się o połowę, a zarząd banku (zarząd komisaryczny) nie podejmie w określonym terminie skutecznych środków zapewniających uzupełnienie tych funduszy, Prezes NBP może m. in. zarządzić likwidację banku.⁶ Szczegółowe warunki i tryb likwidacji określa na podstawie art. 107 ust. 2 pr. bank. każdorazowo jego decyzja. Przepis ten ani też żaden inny przepis ustawy prawo bankowe, jak również ustawy o Narodowym Banku Polskim⁷ nie wymieniają warunków ani też nie określają trybu prowadzenia takiej likwidacji. Jedynie kwestia miejsca publikowania obwieszczeń o likwidacji banków została uregulowana.⁸ Wydawać się może, iż taka regulacja przemawia za tym, że Prezes NBP nie jest niczym skrępowany w decydowaniu o warunkach i trybie likwidacji banków. Wniosek ten, jak się wydaje, byłby jednak zbyt daleko idący, gdyż nie uwzględniałby należycie postanowień art. 73 i 74 pr. bank. Z przepisów tych wynika bowiem, że banki w formie spółek akcyjnych tworzone są z zachowaniem trybu określonego w kodeksie handlowym, a — co bardzo ważne — w zakresie nie uregulowanym w ustawie prawo bankowe bank taki działa zgodnie z przepisami k.h., o spółkach akcyjnych. Przy tym nie wyłączono z zastosowania żadnego rozdziału działu XII k.h. poświęconego spółce akcyjnej ani też nawet żadnego z przepisów tego działu. **Kodeks handlowy zawiera tymczasem cały rozdział poświęcony rozwiązaniu i likwidacji spółki akcyjnej.**⁹ Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, iż nie odnosi się on do spółek akcyjnych będących bankami. Jedyną bowiem podstawą takiego twierdzenia mógłby być art. 107 ust. 2 pr. bank., zgodnie z którym szczegółowe warunki i tryb przejęcia banku lub jego likwidacji określa każdorazowo decyzja Prezesa NBP, lecz treść cytowanego przepisu nie uzasadnia wniosku idącego tak daleko. Byłoby inaczej, gdyby zawierał on drugie zdanie o np. takiej treści: *w zakresie tym przepisy art. 444-462 k.h. nie mają zastosowania.*

W konsekwencji można przyjąć, że przepisy art. 444-462 k.h. w zasadzie mają zastosowanie w przypadku zarządzenia przez Prezesa NBP, na podstawie art. 107 ust. 1 pkt 2 pr. bank., likwidacji banku będącego spółką akcyjną. Zarządzenie to, jak się wydaje, stano-

wi inną przewidzianą prawem przyczynę rozwiązania spółki akcyjnej, o której mowa w art. 444 pkt 4 k.h. W przypadku likwidacji banku mamy zatem do czynienia z sytuacją, w której zasady jej przeprowadzenia wynikają z jednej strony z przepisów k.h., z drugiej strony zaś z zarządzenia Prezesa NBP. Odnosnie niektórych kwestii, np. podziału pozostałego majątku spółki, to nie sposób przypuszczać, ażeby Prezes NBP, opierając się na art. 107 ust. 2 pr. bank., mógł nakazać dokonanie podziału w sposób odmienny od przewidzianego w art. 458 k.h.¹⁰ Zatem wypada raczej przyjąć, że regułą jest stosowanie ogólnych zasad rozwiązania i likwidacji spółki zawartych w k.h., zaś przepis art. 107 ust. 2 pr. bank. stanowi wyjątek od nich i wobec tego należy go interpretować ścieśniająco.

Odstąpienie od zasad k.h. jest uzasadnione, jeżeli pewna kwestia została odmiennie uregulowana w ustawie prawo bankowe, ustawie o NBP lub gdy przemawia za tym osiągnięcie określonego celu likwidacji banku zarządzanej przez Prezesa NBP. Tę ostatnią przyczynę, uzasadniającą odstąpienie od regulacji kodeksowej, uwypuklił zwłaszcza w jednym ze swoich orzeczeń Sąd Apelacyjny w Łodzi stwierdzając, iż *Bankowa spółka akcyjna jest spółką szczególnego rodzaju, ma charakter spółki użyteczności publicznej, w której interes i prawo własności akcjonariuszy musi ustąpić przed interesem i prawem własności depozytariuszy, szczególnie wówczas, gdy organy spółki przez swoją nieudolność lub nieuczciwość doprowadziły do istotnego zagrożenia prawa własności i interesów depozytariuszy i mimo zalecenia organu nadzorczego, jakim jest Prezes NBP, nie chciały podjąć odpowiednich kroków dla przeciwdziałania upadłości banku.*¹¹

W związku z tym Prezes NBP ustanawia i odwołuje likwidatorów, określa wysokość ich wynagrodzenia, niezależnie od tego, czy byli członkami zarządu spółki i niezależnie od woli walnego zgromadzenia akcjonariuszy.¹²

Prezes NBP może w ramach zakreślonych przepisami prawa bankowego i k.h. w sposób bardziej szczegółowy aniżeli to czynią te ustawy określić warunki i tryb likwidacji banku, np. oznaczając terminy podejmowania poszczególnych czynności przez likwidatorów.

Walne zgromadzenie akcjonariuszy, jak się wydaje, nie może już swoją uchwałą zapobiec likwidacji spółki zarządzanej przez Prezesa NBP, ponieważ działa on jako organ administracji państwowej.¹³ Bank może natomiast, na podstawie art. 107 ust. 5 pr. bank., wnieść sprzeciw od decyzji Prezesa NBP do właściwego sądu gospodarczego.

Możliwość odstąpienia od regulacji k.h., traktowana jako wyjątek nie zaś jako zasada, pojawiła się również w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W uzasadnieniu uchwały z dnia 22 lipca 1994 r.¹⁴ Sąd Najwyższy wypowiedział się, iż: *W szczególności nie ma podstaw do przyjęcia poglądu, że zarząd komisaryczny, ustanowiony w banku działającym w formie spółki akcyjnej, nie przejmuje zastrzeżonych przepisami k.h. i statutem spółki uprawnień walnego zgromadzenia akcjonariuszy. (...)*

Inną zaś kwestią jest to, czy określenie przez Prezesa NBP zadań zarządu komisarycznego stanowi punkt odniesienia do dokonania merytorycznej oceny podejmowanych przez zarząd komisaryczny decyzji (uchwał), szczególnie wówczas, gdy dotyczą one spraw zastrzeżonych ustawowo i statutowo

*dla zgromadzenia akcjonariuszy. Jest bowiem oczywiste, że do uchwał (decyzji) zarządu komisarycznego, zastępujących uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy, musi być stosowany reżim prawny właściwy dla ich podejmowania i kontroli. Oznacza to, że do uchwał zarządu komisarycznego, podejmowanych w sprawach zastrzeżonych dla walnego zgromadzenia akcjonariuszy, znajdują zastosowanie m.in. art. 413 i 414 k.h., dotyczące możliwości zaskarżenia tych uchwał także przez akcjonariusza.*¹⁵

2. Przeprowadzone wyżej rozważania znajdują w pełni zastosowanie przy rozstrzygnięciu wielu wątpliwych kwestii, jakie mogą pojawić się przy likwidacji banku. Dla przykładu można w tym miejscu podjąć próbę rozwiązania pojawiającego się w praktyce problemu, dotyczącego ustalenia pozycji organów banku w trakcie jego likwidacji.

Wobec tego, że ani ustawa prawo bankowe, ani ustawa o NBP nie zawierają przepisów określających pozycję organów banku w formie spółki akcyjnej, w trakcie jego likwidacji stosować należy w tej mierze odpowiednio przepisy k.h., chyba że pozycja tych organów zostanie odmiennie określona w zarządzeniu Prezesa NBP. Ze względu na władczy charakter decyzji Prezesa NBP oraz przyczynę i cel zarządzenia przez niego likwidacji banku należy przyjąć, że kompetencje statutowych organów spółki mogą zostać decyzją Prezesa NBP ograniczone i to w stopniu znacznym. Wydaje się, że może on wyposażyć likwidatorów w kompetencje identyczne do tych, które przysługują likwidatorom ustanowionym przez sąd. Dlatego też likwidatorzy nie są obowiązani stosować się do uchwał walnego zgromadzenia,¹⁶ chyba że Prezes NBP nałożyłby na nich taki obowiązek.

3. Wątpliwości interpretacyjne pojawiają się również na tle zestawienia przepisów prawa bankowego z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 pkt. 2 pr. bank. **szczegółowe warunki i tryb przejścia banku lub jego likwidacji określa każdorazowo decyzja Prezesa NBP, od której na podstawie ust. 5 tego artykułu bank może wnieść sprzeciw do właściwego sądu gospodarczego.**¹⁷ Ponieważ w prawie bankowym zawarty jest tylko ten jeden ogólny przepis dotyczący bezpośrednio sprzeciwu wnoszonego przez bank, zaś w k.p.c. brak zupełnie postanowień odnoszących się wyłącznie do takich spraw, powoduje to, że wiele kwestii pozostaje nie wyjaśnionych lub spornych, mimo że zagadnieniami tymi zajęto się już w piśmiennictwie.¹⁸

Przewidziany w prawie bankowym sprzeciw jest instytucją swoistą, nie stosują się więc do niego przepisy k.p.c. o sprzeciwie od wyroku zaocznego ani też o sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W kwestii terminu do wniesienia sprzeciwu stanowiska są rozbieżne. Z jednej strony ze względów celowościowych oraz bezpieczeństwa prawnego trudno zaakceptować pogląd, że zaskarżenie decyzji Prezesa NBP może nastąpić w każdym czasie. Z drugiej zaś strony niezbyt przekonujące jest stanowisko, zgodnie z którym, biorąc pod uwagę analogię do sprzeciwu od wyroku zaocznego, termin ten wynosi siedem dni. Termin taki wydaje się stanowczo zbyt krótki, zwłaszcza w porównaniu z terminem dwutygodniowym, jaki przysługiwałby Prezesowi NBP, na

podstawie odpowiedniego zastosowania art. 479¹⁴ k.p.c., do wniesienia odpowiedzi na sprzeciw. Bardziej odpowiedni do złożenia sprzeciwu byłby przewidziany w art. 199 § 1 kpa¹⁹ termin miesięczny. Brak jednak podstaw do zastosowania tego terminu w drodze analogii iuris. Pozostaje więc przyjęcie na podstawie analogii legis do art. 479²⁸ § 1 kpc, że termin ten wynosi dwa tygodnie.²⁰

Postępowanie przed sądem gospodarczym wszczęte sprzeciwem banku nie jest postępowaniem odwoławczym, lecz postępowaniem przed pierwszą instancją. Rzeczowo właściwy jest w tym wypadku sąd wojewódzki.

III. Zbycie przedsiębiorstwa bankowego

1. Zagadnienie zbycia przedsiębiorstwa bankowego mieści się w szerszej kategorii obrotu tymi przedsiębiorstwami, obejmujące również np. fuzję banków.

Pojęcie „przedsiębiorstwo” może być użyte w co najmniej czterech znaczeniach. W pierwszym znaczeniu termin ten rozumiany jest jako zorganizowany kompleks majątkowy, przeznaczony do produkcji dóbr lub świadczenia usług, obejmujący cały zespół praw majątkowych, majątkowo-osobowych oraz wartości ekonomicznych (np. tajemnice handlowe i techniczne), mogących być przedmiotem samodzielnego obrotu. W znaczeniu szerszym „przedsiębiorstwo” obejmuje również i inne, nie mogące być przedmiotem samodzielnego obrotu wartości, jak np. dostęp do kredytu czy dobre lub złe imię firmy. W trzecim znaczeniu „przedsiębiorstwo” obejmuje również obowiązki i wierzycelności związane z wyodrębnionym kompleksem majątkowym. W ostatnim zaś z omawianych znaczeń pojęcie to oznacza trwałe prowadzenie pewnej działalności, podejmowanej zwłaszcza w celach zarobkowych. W tym znaczeniu obejmuje ono nie tyle zespół składników majątkowych, lecz pewien zakres działalności zarobkowej spółki uzgodniony przez współników w umowie (statucie), który wyznacza granice działalności tej spółki i służy m.in. ochronie współników mniejszościowych.²¹

Definicja przedsiębiorstwa zawarta w art. 55¹ k.c. odnosi się do trzeciego, najszerszego znaczenia tego pojęcia, ale już np. w art. 526 k.c. ustawodawca posłużył się węższym znaczeniem tego pojęcia nie obejmującym zobowiązań.²²

Definicja z art. 55¹ k.c. nie jest wolna od wad.²³ Podkreślono m.in., iż posłużono się w niej tautologią, gdyż określa ona „przedsiębiorstwo” przez „przedsiębiorstwo”, nie wylicza wszystkich składników majątkowych przedsiębiorstwa, stosuje terminologię niezgodną z ustawami szczególnymi (obok patentów należało wyliczyć prawa ochronne, a nie wzory użytkowe i zdobnicze), błędnie uznaje znaki towarowe za oznaczenia indywidualizujące przedsiębiorstwo, nietrafnie traktuje pojęcie firmy jako szersze od pojęcia nazwy, błędnie przyjmuje, że każde przedsiębiorstwo ma firmę.²⁴

W doktrynie polskiej już od dawna trwa spór co do tego, czy spółka handlowa może mieć tylko jedno, czy też wiele przedsiębiorstw.²⁵ Przyjęcie, że może mieć ona kilka przedsiębiorstw, uzasadniałoby twierdzenie, że zbycie jednego spośród nich nie wpływa na byt prawny samej spółki.

Wydaje się, iż odpowiedź na to pytanie uzależniona jest od tego, z jakim znaczeniem pojęcia „przedsiębiorstwo” mamy do czynienia w danym przypadku. W zakresie

wykładni art. 309 § 1 pkt 2 k.h., zgodnie z którym statut spółki akcyjnej powinien m.in. określać przedmiot przedsiębiorstwa, przewagę uzyskało obecnie stanowisko, zgodnie z którym „przedsiębiorstwo” w rozumieniu tego artykułu spółka może mieć tylko jedno. Jak podkreślono, nie chodzi tutaj bowiem o substrat działalności spółki ani w rozumieniu majątkowym, ani też organizacyjnym, lecz o zakres dozwolonej działalności gospodarczej.²⁶ W artykule tym jak widać mowa jest o „przedsiębiorstwie” w czwartym z przedstawionych znaczeń. Jeśli chodzi zaś o przedsiębiorstwo w znaczeniu przedmiotowym, to, jak się wydaje, dominujące jest stanowisko, zgodnie z którym spółka handlowa może posiadać więcej niż jedno przedsiębiorstwo.²⁷ Może ona zatem zbyć jedno ze swych przedsiębiorstw.

2. Odnosząc przedstawione wyżej stanowisko do banków w formie spółek akcyjnych należy konsekwentnie przyjąć, iż „przedsiębiorstwo bankowe”, jeżeli „przedsiębiorstwo” rozumiane jest jako „zakres działalności gospodarczej”, nie może istnieć niezależnie od samej spółki. Spółka akcyjna nie może zatem zbyć swego przedsiębiorstwa bankowego w tym znaczeniu. Ponieważ przyjmując konsekwentnie, stosownie. do wcześniejszych wniosków, iż „przedsiębiorstwo bankowe” w znaczeniu przedmiotowym może być zbyte przez bank — spółkę akcyjną, to jednak w tym miejscu trzeba postawić pytanie: jaki jest dalszy los tego banku. Kodeks handlowy dopuszczając zbycie przedsiębiorstwa spółki akcyjnej²⁸ nie wypowiada się wprost w kwestii skutków, jakie zdarzenie to wywołuje. Z art. 309 § 1 pkt 2, art. 330 pkt 1²⁹ i art. 332 § 1³⁰ k.h. wynika, że określenie przedmiotu przedsiębiorstwa spółki akcyjnej ma istotne znaczenie. Przesądza to, jak się wydaje, o tym, że nie może trwale istnieć taka spółka akcyjna, która nie ma żadnego przedsiębiorstwa. W stosunku do banków twierdzenie to znajduje pośrednie wsparcie w art. 83 ust. 6 pr. bank.,³¹ ponieważ zaprzestanie działalności banku podobne jest do jej niepodjęcia.

Następstwem zbycia przedsiębiorstwa bankowego przez spółkę akcyjną powinno więc być rozwiązanie spółki, a następnie jej likwidacja. Jeżeli to nie nastąpi, to wówczas Prezes NBP może, a ze względów ogólnospołecznych powinien, zarządzić likwidację banku. Inaczej natomiast ukształtuje się sytuacja, gdy bank będący spółką akcyjną zbędzie tylko część swego przedsiębiorstwa. Może on wówczas kontynuować swą działalność stosownie do decyzji Prezesa NBP o wyrażeniu zgody na utworzenie banku. Nie będzie też podstaw do rozwiązania i likwidacji spółki akcyjnej, jeżeli jednocześnie ze zbyciem lub po zbyciu przez nią jej przedsiębiorstwa bankowego nastąpi zmiana statutu obejmująca jego postanowienia określające przedmiot przedsiębiorstwa spółki.³²

IV. Podsumowanie

1. Przeprowadzona wyżej analiza przepisów prawa bankowego i kodeksu handlowego prowadzi do wniosku, iż obydwa akty normatywne pozostają do siebie w stosunku komplementarnym, wzajemnie się uzupełniają.

W pewnych tylko, szczególnych sytuacjach można zaakceptować odstępianie od zasad k.h. Może to mieć miejsce wówczas, gdy określona kwestia została w sposób wyraźny odmiennie uregulowana w prawie bankowym, ustawie o NBP lub gdy przemawia za tym osiągnięcie określonego celu likwidacji banku.

2. Przeprowadzone rozważania prowadzą również do wniosku, iż następstwem zbycia całego przedsiębiorstwa bankowego w znaczeniu przedmiotowym przez spółkę akcyjną będącą bankiem powinno być jej rozwiązanie, a następnie likwidacja spółki. Spółka taka nie może bowiem w świetle obowiązującego prawa dalej funkcjonować, jeżeli nie ma przedsiębiorstwa bankowego.

**Autorzy są asystentami w MIWiOJ
Uniwersytetu Jagiellońskiego**

¹ Ustawa z dnia 31 stycznia 1989 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 1992 r., nr 72, poz. 358 z późn. zm.) dalej oznaczana skrótem „pr. bank.”.

² Nawet bowiem stosunek cywilnoprawnych norm prawa bankowego do przepisów zawartych w kodeksie cywilnym oraz kodeksie handlowym nie zawsze jest całkiem jasny. Por. np. S. Sołtysiński, (w:) S. Sołtysiński, A. Szajkowski, J. Szwaja, *Kodeks handlowy, Komentarz*, t. I, Warszawa 1994, s. 21. Także pojęcie i zakres tzw. prawa spółek (handlowych) nie jest jeszcze dostatecznie wyjaśniony i ustalony w polskiej doktrynie, w której nawet kwestia „obowiązki kodeksu handlowego” jest sporna. Por. np. A. W. Wiśniewski, *Prawo o spółkach*, t. I, Warszawa 1990, s. 36-37, t. III, Warszawa 1993, s. 22 i nast.; odmiennie np. A. Szajkowski, *Kodeks handlowy i inne teksty prawne*, Warszawa 1993, s. IX.

³ Por. art. 100 i nast. pr. bank.

⁴ Por. np. H. Gronkiewicz-Walcz, *Bank centralny. Od gospodarki planowej do rynkowej*, Warszawa 1992, s. 122 i nast.; D. Daniluk, *Nadzór bankowy w Polsce*, Warszawa 1992, s. 16 i nast.; E. Kostro, *Prawo bankowe*, Część I, Warszawa 1992, s. 26-27.

⁵ Tak H. Gronkiewicz-Walcz, *Bank centralny*, s. 179 i nast.

⁶ Por. art. 107 ust. 1 pkt 2 pr. bank.

⁷ Ustawa z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jedn. Dz. U. z 1992 r. Nr 72, poz. 360 z późn. zm.)

⁸ Por. art. 107 ust. 4 pr. bank. i art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy o NBP, zgodnie z którymi obwieszczenia o likwidacji banku podlegają ogłoszeniu w Monitorze Polskim i Dzienniku Urzędowym NBP.

⁹ Rozdział VI Działu XII k.h.

¹⁰ W artykule tym określone są zasady podziału pomiędzy akcjonariuszy majątku pozostałego po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli.

¹¹ Wyrok SA w Łodzi z dnia 7 czerwca 1994 r., I A Cr 21/94, Orzeczenia Sądów Apelacyjnych 1994, nr 5-6, s. 32-42.

¹² Uprawnienia te przysługują też sądowi, jeżeli orzekł on o rozwiązaniu spółki.

¹³ Por. np. M. Jakubek, (w:) J. Jakubecki, M. Jakubek, A. Kidyba, J. Mojak, R. Skubisz, *Zarys prawa spółek*, wyd. 3. Lublin 1992, s. 159, A. Wiśniewski, *Prawo*, t. III, s. 226.

¹⁴ Uchwała SN z dnia 22 lipca 1994 r., III CZP 92/94, OSN 1995, nr 1, s. 40.

¹⁵ Por. na ten temat również wyrok SW w Łodzi z dnia 25 czerwca 1993 r., X GC 3910/92, Orzeczenia Sądów Apelacyjnych 1994, nr 5-6, s. 30-32 oraz wyrok SA w Łodzi z dnia 7 czerwca 1994 r., cyt. w przypisie 11.

¹⁶ Por. art. 452 § 2 zd. 1 k.h., zgodnie z którym w stosunku

wewnętrznym likwidatorzy są obowiązani stosować się do uchwał walnego zgromadzenia akcjonariuszy.

¹⁷ Rozwiązanie to ma służyć zapewnieniu autonomii banków; tak H. Gronkiewicz-Walcz, *Bank centralny*, s. 154.

¹⁸ Zob. E. Warzocha, *Postępowanie przed sądem gospodarczym w sprawach bankowych*, PS 1993, nr 4 oraz M. Sychowicz *Jeszcze o postępowaniu przed sądem gospodarczym w sprawach bankowych*, PS 1993, nr 10.

¹⁹ Zgodnie z tym przepisem skargę na decyzję organu administracji państwowej wnosi się do sądu administracyjnego w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji.

²⁰ Zgodnie z tym przepisem od decyzji Urzędu Antymonopolowego lub jego delegatury można wnieść do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie — sądu antymonopolowego odwołanie w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

²¹ Tak S. Sołtysiński, (w:) S. Sołtysiński, A. Szajkowski, J. Szwaja, *Kodeks handlowy*, s. 32-33.

²² Tak S. Sołtysiński, op. cit., s. 34.

²³ Por. np. Z. Radwański, *Prawo cywilne — część ogólna*, Warszawa 1993, s. 102 i nast.; A. Sołtysiński, J. Szwaja (w:) *Kodeks handlowy*, s. 34 oraz s. 320 i nast.; K. Kruczalak, *Spółki prawa handlowego i cywilnego*, Gdańsk 1992, s. 31 i nast.

²⁴ J. Szwaja (w:) S. Sołtysiński, A. Szajkowski, J. Szwaja, *Kodeks handlowy*, s. 320-321

²⁵ Por. np. M. Allerhand, *Kodeks handlowy. Komentarz* Lwów 1935, uwaga 9 do art. 162 i uwaga 6 do art. 309 k.h. Odmiennie T. Dziurzyński, (w:) T. Dziurzyński, Z. Fenichel, M. Honzatko, *Kodeks handlowy. Komentarz*, Kraków 1935, t. I, uwaga 7 do art. 237 i uwaga 4 do art. 309; A. W. Wiśniewski, *Prawo*, t. III, s. 86 i nast.; S. Sołtysiński, (w:) S. Sołtysiński, A. Szajkowski, J. Szwaja, *Kodeks handlowy*, s. 34 i nast.

²⁶ Tak A. W. Wiśniewski, *Prawo*, t. III, s. 89.

²⁷ Por. szerzej na ten temat wraz z podaną literaturą S. Sołtysiński, (w:) S. Sołtysiński, A. Szajkowski, J. Szwaja, *Kodeks handlowy*, s. 36-38.

²⁸ Por. art. 388 pkt 3 k.h.

²⁹ Zgodnie z tym przepisem wpis spółki do rejestru handlowego powinien obejmować m. in. przedmiot jej przedsiębiorstwa.

³⁰ Zgodnie z tym przepisem wszelkie zmiany danych wymienionych w art. 330 k.h. zarząd powinien zgłosić w celu wpisania do rejestru handlowego.

³¹ W świetle tego przepisu decyzja o wyrażeniu zgody na utworzenie banku traci moc, jeżeli w okresie roku od jej wydania bank nie podjął działalności.

³² Por. art. 431 w zw. z art. 330 k.h.